

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДANIILA ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра терапевтичної стоматології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
Ірина Солонинко

“21_”_червня_2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА:**

Сестринська практика в стоматологічному кабінеті
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров’я»
спеціальності 221 “Стоматологія”
для студентів ІІ курсу
В.Б. 2.5

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
терапевтичної стоматології
Протокол №12_
від “13” червня 2023 р.
Завідувач кафедри
проф. Володимир Зубачик

Затверджено
профільною методичною комісією
зі стоматологічних дисциплін
Протокол № 2_
від “16” червня 2023 р.
Голова профільної методичної комісії
проф. Ян Варес

ЛЬВІВ-2023

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Завідувач кафедри терапевтичної стоматології
д.м.н., проф. Володимир Зубачик,
завуч кафедри терапевтичної стоматології
доц., к.м.н. Анна Бучковська,
доц., д.м.н. Анастасія Фурдичко.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

доц. кафедри стоматології дитячого віку,
к.м.н., Вікторія Іванчишин,
доц. кафедри терапевтичної стоматології, пародонтології
та стоматології ФПДО,
к.м.н., Уляна Стадник.

Завідувач кафедри
терапевтичної стоматології

професор Володимир Зубачик

ВСТУП

Програма виробничої практики «Сестринська практика в стоматологічному кабінеті»

відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 221 “Стоматологія”

освітньої програми *магістра стоматології*

Опис навчальної програми (анотація)

Основною метою проведення виробничої практики «Сестринська практика в стоматологічному кабінеті» є володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у стоматології, застосування основних принципів асептики, антисептики, знеболювання, набуття та удосконалення професійних навичок медичної сестристоматологічної клініки.

Структура виробничої сестринської практики

Назва практики	Всього	Кількість годин			Рік навчання/ семестр	Вид контролю
		Кредитів ECTS	Практичних	CPC		
«Сестринська практика в стоматологічному кабінеті»	135 год.	4,5	68	67	2 / IV	Диференційний залік

Міждисциплінарні зв'язки.

Проходження виробничої практики «Сестринська практика в стоматологічному кабінеті» передбачає фундаментальні знання з базових дисциплін, з якими інтегрується програма виробничої практики: біологія, анатомія, гістологія, фізіологія, цитологія, патофізіологія, патоморфологія, фармакологія, а також пропедевтика терапевтичної стоматології, пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології. Виробнича практика формує базу для подальшого вивчення студентами клінічних предметів: терапевтичної стоматології, стоматології дитячого віку, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою проходження «Сестринська практика в стоматологічному кабінеті» є оволодіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у стоматології; засвоєння основних принципів асептики, антисептики, знеболювання; вирізnenня особливостей застосування принципів асептики та антисептики в клініці терапевтичної стоматології; набуття та удосконалення професійних навичок медичної сестри стоматологічної клініки.

Основними завданнями проведення «Сестринська практика в стоматологічному кабінеті» є:

- демонструвати володіння основними принципами медичної етики та деонтології в стоматології;
- визначати завдання та обов'язки медичної сестри стоматологічного відділення терапевтичного профілю;
- демонструвати знання організації роботи стоматологічного відділення

терапевтичного профілю;

- демонструвати володіння навичками надання першої медичної допомоги при невідкладних станах, які виникають у клініці терапевтичної стоматології;
- демонструвати знання щодо дотримування правил техніки безпеки на робочому місці;
- демонструвати вміння проводити оформлення медичної документації, записувати зубну формулу;
- демонструвати знання інструментарію для обстеження та лікування стоматологічних хворих;
- демонструвати володіння правилами обробки обладнання та стерилізації стоматологічного інструментарію;
- демонструвати знання пломбувальних матеріалів та методик їх приготування для роботи;
- демонструвати знання правил гігієни порожнини рота.

1.3 Компетентності та результати практики, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти). Згідно з вимогами Стандарту виробнича практика «Лікарська практика в терапевтичній стоматології» забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

— *Інтегральна*: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

— *Загальні*:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
10. Здатність спілкуватись іноземною мовою.
11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Прагнення до збереження навколошнього середовища.
15. Здатність діяти на основі етичних міркувань

— *Фахові компетентності спеціальності (ФК)*:

1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
10. Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.
11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
13. Спроможність оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.
16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.
17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.
18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

Матриця компетентностей освітньої компоненти «Сестринська практика в стоматологічному кабінеті»

Програмні компетентності	«Сестринська практика в стоматологічному кабінеті» ВБ 2.5
Загальні компетентності	
ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+
ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+
ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	-
ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	-
ЗК 5 Здатність спілкуватися англійською мовою.	-
ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+
ЗК 7 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	-
ЗК 8 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	+
ЗК 9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	-
ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним.	-
ЗК 11 Здатність працювати в команді.	+
ЗК 12 Прагнення до збереження навколошнього середовища.	-
ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	-
ЗК 14 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного	-

демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	
ЗК 15 здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	-
Фахові компетентності	
ФК 1 Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	-
ФК 2 Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.	+
ФК 3 Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	-
ФК 4 Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	+
ФК 5 Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	-
ФК 6 Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	-
ФК 7 Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки з супутніми соматичними захворюваннями.	-
ФК 8 Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.	+
ФК 9 Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	-
ФК 10 Спроможність до організації та проведення лікувально-експлуатаційних заходів.	-
ФК 11 Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.	-
ФК 12 Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.	-
ФК 13 Спроможність оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).	-
ФК 14 Спроможність ведення нормативної медичної документації.	-
ФК 15 Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.	-
ФК 16 Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ІЧЛД.	-
ФК 17 Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.	-
ФК 18 Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.	-

	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності					
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим.	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та показники, що їх характеризують.	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.	Знати особливості професійної діяльності лікаря-стоматолога.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності.
3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань.	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних завдань.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень.
4.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою.	Знати державну мову, включно професійного спрямування. Володіти іноземною мовою на рівні, достатньому для професійного спілкування.	Вміти користуватися державною мовою та іноземною мовою для здійснення професійної діяльності і спілкування.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності.
5.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Мати сучасні знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь.

				діяльності.	
6.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Мати необхідні знання в галузі інформаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційні технології у професійній галузі для пошуку, опрацювання та аналізу нової інформації з різних джерел.	Використовувати інформаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь.
7.	Здатність до адаптації та дій в новій ситуації; здатність працювати автономно.	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань.	Вміти використовувати фахові знання для адаптації та дій в новій ситуації.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за якість виконання професійних завдань в новій ситуації.
8.	Вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми.	Знати методи реалізації знань у виявленні, постановці та вирішенні проблем професійної діяльності.	Вміти використовувати фахові знання для виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
9.	Здатність до вибору стратегії спілкування.	Знати методи реалізації знань у виборі стратегії спілкування з пацієнтами і колегами.	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування з пацієнтами і колегами.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності.
10	Здатність працювати у команді.	Знати способи колективної взаємодії під час роботи у команді.	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування під час колективної взаємодії.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток.
11	Навички між особистісної взаємодії.	Знати способи міжособистісної взаємодії при спілкуванні з колегами та пацієнтами.	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування під час міжособистісної взаємодії	Формувати комунікаційну стратегію у	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з

				професійній діяльності.	високим рівнем автономності.
12	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Знати морально-етичні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації.	Використовувати у практичній діяльності морально-етичні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації.	Дотримуватись під час професійної діяльності морально-етичних принципів медичного спеціаліста і правил професійної субординації.	Нести персональну відповідальність за дотримання морально-етичних принципів медичного спеціаліста і правил професійної субординації.
13	Навички здійснення безпечної діяльності.	Здатність оцінювати рівень небезпеки при виконанні професійних завдань.	Вміти здійснювати професійну діяльність з дотриманням правил безпеки	Забезпечувати якісне виконання професійної роботи з дотриманням правил безпеки.	Нести персональну відповідальність за дотримання правил безпеки при виконанні професійних завдань.
14	Прагнення збереження навколишнього середовища.	до	Здатність оцінити стан навколишнього середовища.	Вміти аналізувати показники якості навколишнього середовища.	Забезпечувати якісне виконання професійних завдань в умовах збереження навколишнього середовища при виконанні професійних завдань.
15	Здатність соціально відповідально та громадянсько свідомо.	діяти	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки.	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї.	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію.

Спеціальні (фахові компетентності)

1.	Збирання медичної інформації про стан пацієнта	Принципи та послідовність обстеження стоматологічного пацієнта з одонтопатологією,	Оцінювати загальний, психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-	Демонструвати володіння морально-деонтологічними	Нести відповідальність за дотримання принципів обстеження
----	--	--	---	--	---

		захворюваннями пародонта, органів та слизової оболонки порожнини рота.	лицевої ділянки. Аналізувати необхідність призначення тих чи інших методів обстеження стоматологічного хворого, їх інформативність та значимість при діагностиці одонтопатології, хвороб пародонта та слизової оболонки порожнини рота. Оцінювати стан зубів, пародонта, органів та слизової оболонки порожнини рота та зміни в них. Трактувати результати основних клінічних та додаткових методів обстеження при різних одонтологічних захворюваннях, хворобах пародонта та слизової оболонки порожнини рота.	принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці терапевтичної стоматології при спілкування з пацієнтом, родичам пацієнта, колегами.	стоматологічного пацієнта	
2.	Оцінювання результатів лабораторних інструментальних досліджень	та	Біохімічний склад слизи, ротової рідини, їх біофізичні властивості (рН, ремінералізуючий потенціал тощо). Суть, методика проведення тесту емалевої резистентності, електроодонтодіагностики. Показання до рентгенодіагностики, люмінісценцентної, трансілюмінаційної діагностики, комп'ютерної томографії. Гігієнічні та пародонтальні індекси. Нормальні величини основних констант людини (клінічний, біохімічний аналіз крові, сечі тощо) та зміни в них при запальних процесах,	Оцінити та інтерпретувати результати біохімічних, біофізичних, мікробіологічних досліджень слизи та ротової рідини, pH та ремінералізуючі властивості. Проводити ТЕР-тест, ЕОД та інтерпретувати результати. Призначити по показанням та оцінити результат рентгенодіагностики, люмінісценцентної, трансілюмінаційної діагностики, комп'ютерної томографії. Провести визначення гігієнічних та пародонтальних індексів, оцінити їх результати. Оцінити	Вміти обґрунтовано пояснити зміни стану зубів, пародонта, органів та слизової оболонки порожнини рота, слизи (ротової рідини), крові, сечі пацієнту, родичам пацієнта, при обговоренні з колегами.	Нести відповідальність за правильність та точність оцінки лабораторних та інструментальних методів дослідження.

		алергічних станах тощо. Цитологічне, мікробіологічне дослідження органів та тканин зубо-щелепного апарату, ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта. Методи визначення довжини кореневого каналу.	зміни в клінічних, імунологічних, біохімічних аналізах крові, сечі тощо. Інтерпретувати результати цитологічних, гістологічних досліджень при різних патологічних станах. Проводити визначення довжини кореневого каналу різними методами.		
3.	Встановлення клінічного діагнозу стоматологічного захворювання	Клінічні прояви (скарги, анамнез захворювання, результати об'єктивного обстеження) різних форм основних одонтологічних захворювань (каріесу та некаріозних уражень, пульпіту, періdontиту), хвороб пародонта, слизової оболонки порожнини рота	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1)*. За стандартними методиками, використовуючи логічний аналіз попередньо отриманих даних суб'єктивного та об'єктивного обстеження, додаткових методів, проведеної диференційної діагностики встановлювати клінічний діагноз стоматологічного захворювання. Класифікувати каріозні та некаріозні ураження, захворювання ендодонта (пульпи та періодонта), хвороби пародонта, органів та слизової оболонки порожнини рота за перебігом, глибиною ураження, клінікоморфологічними формами.	Вміти обґрунтовувати клінічний діагноз стоматологічного захворювання для пацієнта, при обговоренні з колегами.	Нести відповідальність за вірогідність та точність встановлення діагнозу
4.	Діагностування невідкладних станів та визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги	Знати клінічні прояви невідкладних станів на стоматологічному терапевтичному прийомі та за будьяких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми невідкладних станів. Виконувати лікарські маніпуляції щодо надання екстреної медичної	Аналізувати причини виникнення невідкладного стану пацієнта на стоматологічном у	Нести відповідальність за своєчасне діагностування невідкладних станів та правильність надання

		установі); тактику, алгоритми надання екстреної медичної допомоги	допомоги, використовуючи стандартні схеми за будь-яких обставин в умовах обмеженого часу	прийомі та за будь-яких обставин	екстреної медичної допомоги
5.	Проведення лікування основних одонтологічних захворювань, хвороб пародонта, органів та слизової оболонки порожнини рота	Етапи лікування різних форм каріесу та його ускладнень (пульпіту та періодонтиту). Склад, властивості, показання до використання пломбувальних матеріалів для постійних і тимчасових пломб, лікувальних прокладок, пломбування кореневих каналів (силери та філери) та методики їх застосування.	Призначати та проводити лікування основних стоматологічних захворювань (каріесу та некаріозних уражень зубів, пульпіту, періодонтиту, гінгівіту, пародонтиту, захворювань органів і слизової оболонки порожнини рота) за існуючими алгоритмами та стандартними схемами відповідно до списку стоматологічних маніпуляцій	Вміти обґрунтевати вибір методики лікування основних стоматологічних захворювань для пацієнта та при обговоренні з колегами, родичами хворого.	Нести відповіальність за вибір та правильність виконання окремих стоматологічних маніпуляцій при лікуванні основних стоматологічних захворювань
6.	Планування та проведення заходів із профілактики стоматологічних захворювань	Схеми масової та індивідуальної профілактики одонтологічних захворювань, хвороб пародонта, органів та слизової оболонки порожнини рота	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової та індивідуальної, загальної та місцевої медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань	Вміння організувати заходи масової, індивідуальної профілактики стоматологічних захворювань	Нести відповіальність за своєчасність та ефективність профілактичних міроприємств
7.	Визначення тактики ведення стоматологічного хворого при соматичній патології	Особливості перебігу та лікування основних стоматологічних захворювань при фізіологічних станах та соматичних захворюваннях, що потребують особливої тактики ведення пацієнта. Особливості знеболення у пацієнтів з соматичною патологією.	Оцінити стан пацієнта при вагітності, хворобах крові та кровотворних органів, серцево-судинних захворюваннях, психічних порушеннях, хворобах дихальної системи та середостіння, ендокринної, скелетно-м'язової системи та сполучної тканини, інфекційних та паразитарних хвороб. Прийняти обґрунтоване рішення щодо вибору методу знеболення	Вміти обґрунтевати вибір методики лікування основних стоматологічних захворювань для пацієнтів в особливому фізіологічному стані та при соматичній патології та при обговоренні з	Нести відповіальність за безпечність проведених маніпуляцій при лікуванні стоматологічного хворого в особливому фізіологічному стані та при соматичній патології

			та лікування основного стоматологічного захворювання в даній ситуації, призначення медикаментозних засобів тощо колегами, родичами хворого.	
8.	Ведення медичної документації	Перелік необхідної для ведення медичної документації терапевтичного прийому (згідно наказу МОЗ № 110 від 14.02. 2012р.)	Заповнювати основні форми медичної документації терапевтичного прийому: форми № 043/о “Медична карта стоматологічного хворого”; № 037/о “Листок щоденного обліку роботи лікаря-стоматолога”; № 039-2/о «Щоденник обліку роботи лікаря-стоматолога.	Вміти співпрацювати, обмінюватися інформацією про стан пацієнта з профільними спеціалістами...
9.	Здатність оцінювати вплив чинників навколошнього середовища на стан зубощелепної системи людини та здоров'я в цілому	Зміни біохімічного складу, будови та властивостей твердих тканин зубів при підвищенному вмісті фтору (селену) у воді та ґрунті ендемічних зон	Оцінити вплив екзогенних чинників на стан твердих тканин зубів.	Вміти пояснити пацієнту значення мінеральних речовин, мікроелементів для правильного формування зубів, щелеп та кісткової системи

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

навчальна дисципліна: проходження «Виробничої лікарської практики» закладає фундамент для формування у подальшому практичної частини програмних результатів навчання згідно з Стандартом вищої освіти України додипломної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня спеціальності 221 «Стоматологія»:

1. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.
2. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.
3. Встановлювати діагноз невідкладних станів у лікувальній установі.
4. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.
5. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.
6. Визначати характер, принципи режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу.
7. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.
8. Оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.
9. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
10. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу.

Результати навчання

Знати:

- Принципи та норми лікарської етики і медичної деонтології.
- Структуру стоматологічної поліклініки та організацію роботи відділення терапевтичної стоматології лікувального закладу.
- Вимоги до ведення обліково-звітної документації стоматологічного прийому.
- Правила дезінфекції і стерилізації стоматологічного обладнання, інструментарію.
- Правила техніки безпеки роботи зі стоматологічним обладнанням під час роботи в стоматологічному кабінеті.
- Принципи, методи, показання до застосування знеболення в клініці терапевтичної стоматології.
- Особливості надання невідкладної допомоги пацієнту при термінальних станах.
- Методи та засоби індивідуальної та професійної гігієни порожнини рота, методики профілактики карієсу зубів.
- Принципи, форми і методи первинної профілактики розвитку карієсу зубів на державному, соціальному, медичному та індивідуальному рівнях застосування.

Вміти:

- Підготувати стоматологічну установку, стоматологічний інструментарій, пломбувальні матеріали, обладнання до роботи.

- Готовувати до роботи робоче місце лікаря-стоматолога на терапевтичному прийомі.
- Заповнити амбулаторну картку стоматологічного хворого, записати зубну формулу, вписати направлення в фізіотерапевтичний кабінет, на рентген-обстеження.
- Проводити знеболення твердих тканин зуба та пульпи.
- Вписувати рецепти призначених лікарських розчинів.
- Проводити бесіди, лекції на санітарно-просвітницьку тему.

Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:

1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу 12 хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).

2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4)

6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

12. Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).

14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

15. Оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності. 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7).

23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ВБ 2.5	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13	ПРН14	ПРН15	ПРН16	ПРН17	ПРН18	ПРН19	ПРН20	ПРН21	ПРН22	ПРН23
-	-	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-

ПР 3 Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (аналіз вмісту глюкози у крові загальний аналіз крові, інтерпретація променової діагностики черепа, зубощелепного апарату,цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату, мікробіологічне дослідження ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта, функціональна діагностика стану порожнини рота (люмінісцентна, реопародонтографія, стоматоскопія, капіляроскопія, вакуумна проба та ін.), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області.

ПР 6 Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПР 22 Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (анемія, біль у ділянці серця, біль у животі, біль у м'яких тканинах щелепно-лицевої ділянки, біль у кістках обличчя, втрата свідомості, головний біль, жовтяниця, задуха та асфіксія, запаморочення, зміна кольору шкірних покривів, слизової оболонки порожнини рота, лихоманка, набряковий синдром) для різних верств населення та в різних умовах.

**Тематичний план «Сестринська практика в стоматологічному кабінеті» для
студентів II курсу**

№ з/п	Зміст роботи	К-сть днів
1.	Організація роботи стоматологічного кабінету.	1
2.	Етика та деонтологія в стоматології.	1
3.	Медична документація стоматологічного прийому.	1
4.	Правила техніки безпеки у роботі стоматологічного відділення.	1
5.	Невідкладні стани у стоматології	1
6.	Прибирання приміщень у стоматологічному відділенні.	1
7.	Дезінфекція.	1
8.	Обробка стоматологічного обладнання в стоматологічному кабінеті.	1
9.	Стоматологічний інструментарій. Правила асептики та антисептики в стоматології.	1
10.	Види стерилізації та її контроль. Підготовка стерильного столу. Шляхи поширення інфекції та способи їх профілактики. Профілактика соціальнозначимих інфекцій.	1
11.	Організація роботи фізіотерапевтичного та рентгенологічного кабінету.	1
12.	Організація роботи в операційному блоці. Види прибирання операційної. Організація роботи у чистій перев'язувальній. Інструментальне забезпечення перев'язувальної.	1
13.	Виготовлення серветок, тампонів, кульок. Дезінфекція та передстерилізаційна підготовка перев'язувального матеріалу, операційної білизни та інструментарію.	1
14.	Методика проведення довенних, дом'язевых, підшкірних ін'єкцій..	1
15.	Санітарно-просвітницька робота. Диференційований залік.	1

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Тема
1	Правила асептики та антисептики в стоматології.
2	Принципи стерилізації ендодонтичних інструментів
3	Стерилізація стоматологічних наконечників
4	Поширення інфекції в стоматології
5	Дезінфекція використаного інструментарію.
6	Проби на перевірку якості дезінфекції використаного інструментарію.
7	Методи профілактика розповсюдження інфекції
8	Антисептичні засоби, які використовують у стоматології
9	Інструментальне забезпечення перев'язувальної.
10	Надання невідкладної допомоги стоматологічним хворим.

Перелік вмінь та практичних навичок, які повинен набути студент під час виробничої практики

№ п/п	Назва уміння, практичної навички	Оцінка в балах
1.	Підготовка робочого місця лікаря-стоматолога. Підготовка пацієнта до стоматологічного прийому.	3-5
2.	Дотримання правил техніки безпеки на стоматологічному прийомі.	3-5
3.	Надання невідкладної допомоги хворим із втратою свідомості, анафілактичним шоком. Набряком Квінке, колапсом, підвищеннем артеріального тиску, кровотечею.	3-5
4.	Оформлення медичної документації.	3-5
5.	Підготовка інструментарію для обстеження стоматологічного хворого.	3-5
6.	Підготовка інструментарію для лікування стоматологічного хворого.	3-5
7.	Методи дезінфекції, передстерилізаційної обробки, стерилізації.	3-5
8.	Здійснити обробку індивідуальних стоматологічних наборів	3-5
9.	Заповнити журнал профілактичного огляду, статистичний талон, картку диспансерного спостереження.	3-5
10.	Виконати підшкірні ін'єкції.	3-5
11.	Виконати дом'язеві ін'єкції.	3-5
12.	Виконати довенні ін'єкції.	3-5
13.	Здійснити розведення розчинів для невідкладної допомоги	3-5
14.	Методи профілактики та розповсюдження інфекції та заходи щодо дотримання гігієни тіла хворих та медичного персоналу.	3-5
15.	Медичні маніпуляції: термометрія, дослідження пульсу, вимірювання артеріального тиску.	3-5
16.	Приготування дезінфікуючих розчинів та санітарна обробка приміщень.	3-5
17.	Приготування дезінфікуючих розчинів та підготовка до утилізації використаного одноразового інструментарію та перев'язувального матеріалу.	3-5
18.	Дезінфекція та стерилізація використаного стоматологічного інструментарію.	3-5
19.	Підготовка перев'язувального матеріалу, його укладка для стерилізації.	3-5

20.	Підготовка та застосування антисептичних розчинів.	3-5
21.	Контроль передстерилізаційної підготовки інструментарію.	3-5
22.	Підготовка стерильного столу.	3-5
23.	Обробка рук лікаря та операційного поля.	3-5
24.	Продемонструвати навички санітарно-просвітницької роботи	3-5

Методи навчання

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-трансферною системою відповідно до вимог Болонського процесу. Викладання дисципліни забезпечується наступними методами:

-**вербалальні**, що забезпечують сприймання і засвоєння знань студентами (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);

-**наочні** (спостереження, ілюстрація, демонстрація);

-**практичні для застосування знань і набуття й закріплення умінь і навичок**(різні види стоматологічних маніпуляцій на фантомах, виконання мануальних робіт (ліпка з пластиліну, різбллення з пластичних мас);

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей. Одним із видів діяльності студентів та його контролю з боку керівника практики є ведення щоденника виробничої практики. Щоденник є основним документом на період виробничої практики, включаючи її захист. Студенти зобов'язані за період практики кожен день записувати в щоденник все, що зроблено впродовж робочого дня. У ньому ж, в загальній послідовності відображається суспільно-корисна робота.

Після закінчення виробничої практики, студенту видається характеристика на щоденник, підписана безпосереднім керівником виробничої практики та головним лікарем. Під час написання характеристики слід відобразити такі показники: рівень теоретичної підготовки, оволодіння практичними навичками, знання рецептури, дотримання основ деонтології та етики, ставлення студента до оволодіння практичними навичками. Характеристика повинна бути завірена печаткою лікувального закладу, де проводилась виробнича практика. Наявність заповненого відповідно форми та завіреного підписом керівника практики щоденника та підсумкового звіту є обов'язковим для допуску студента до підсумкового контролю.

Поточне оцінювання. Керівники виробничої практики аналізують роботу студентів у відділеннях, враховуючи їх профіль (студент не повинен мати пропусків днів практики), якість ведення щоденника, якість оволодіння практичними навичками визначеними переліком з кожного розділу, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря.

Критерії оцінки самостійного опанування практичними навичками під час проходження практики в балах відповідно переліку, вказаному в підсумковому звіті в балах:

«5» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та грунтовно описав їх на достатньо високому теоретичному рівні.

«4» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому несуттєві помилки.

«3» бали – отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки.

«2» бали - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому грубі суттєві помилки.

Форма підсумкового контролю успішності навчання.

До диференційного заліку з практики допускається студент, який на 100% виконав запропоновану кількість практичних навичок, виклав їх уписьмовій формі, надав обґрунтовані відповіді на запитання щодо змісту щоденника, та отримав мінімум 72 бали з 120 максимальних.

Диференційний залік з сестринської виробничої практики студентів 2-го курсу передбачає суму балів з практичних навичок з переліку та кількості балів під час підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент під час підсумкового контролю, становить 80, при цьому:

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за шкалами ECTS та 4- ри бальною (традиційною).

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у шкалу ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 25 % студентів

Кількість балів з практики, яка нарахована студентам, конвертується у 4-рибальну шкалу таким чином:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальні шкали незалежні.

Об'ективність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коєфіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкоюза національною шкалою).

Методичне забезпечення

1. Перелік тестових завдань для самоконтролю та для диференційованого заліку.
2. Щоденник з виробничої практики.

3. Методичні рекомендації щодо проведення виробничої практики студентів ІІ курсу.
4. Алгоритми виконання практичних навичок.

ОРІЄНТОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ КОНРОЛЮ ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ

1. Перелічити обов'язки медичної сестри стоматологічного відділення.
2. Продемонструвати знання основ медичної етики та деонтології в стоматології.
3. Підготувати робоче місце лікаря-стоматолога для прийому хворих.
4. Підготувати хворого до стоматологічного прийому.
5. Провести опитування хворого та заповнити титульну сторінку амбулаторної картки стоматологічного хворого.
6. Записати зубну формулу (анatomічну, клінічну, міжнародну (за ВООЗ)).
7. Виписати рецепт.
8. Оформити направлення у рентгенологічний кабінет з урахуванням методик рентгенографії зубів і щелеп.
9. Оформити направлення у фізіотерапевтичний кабінет.
10. Оформити довідку про санацію порожнини рота.
11. Продемонструвати знання правил оформлення медичної документації (заповнення журналів профілактичного огляду, заповнення статистичних талонів, заповнення картки диспансерного спостереження).
12. Підготувати інструментарій для обстеження стоматологічного хворого.
13. Продемонструвати методику фізіотерапевтичних процедур в стоматології (УВЧ-терапія, УФО-терапія)
14. Продемонструвати методику фізіотерапевтичних процедур в стоматології (дарсонвалізація, електрофорез лікарських засобів, гідротерапія).
15. Доповісти інформацію щодо нормативних документів СЕС, які стосуються організації роботи стоматологічної клініки.
16. Пояснити правила дезинфекція та стерилізація використаного інструментарію в залежності від його виду та призначення.
17. Провести обробку стоматологічного обладнання відповідником дезінфікуючим розчином.
18. Провести передстерилізаційну підготовку стоматологічного інструментарію.
19. Проконтролювати якість передстерилізаційного очищення виробів медичного призначення (азопірамова та фенолфталейнова проби).
20. Продемонструвати обробку робочої поверхні стоматологічного столика лікаря, стоматологічних крісел, стоматологічних установок і обладнання.
21. Продемонструвати заходи профілактики гепатиту, ВІЛ-інфекцій та інших внутрішньолікарняних інфекцій, які передаються парентеральним шляхом (гігієнічна дезінфекція рук, хірургічна обробка рук).
22. Продемонструвати заходи при пораненнях, контакті з кров'ю, іншими біологічними матеріалами пацієнта.
23. Продемонструвати заходи специфічної профілактики інфекцій, що передаються парентеральним шляхом.
24. Провести дезінфекцію стоматологічного інструментарію.
25. Провести стерилізацію стоматологічного інструментарію.
26. Провести дезінфекцію стоматологічного інструментарію.
27. Підготовка та застосування антисептичних розчинів у хворих із гнійними ранами.
28. Контроль передстерилізаційної підготовки інструментарію.
29. Підготовка хворих до операцій: догляд за шкірою, гоління волосся, санація порожнини рота, вимоги до білизни та одягу пацієнтів, харчування, медичні маніпуляції.
30. Перев'язування хворих після операційних втручань в щелепно-лицевій ділянці.

31. Обробка рук хірурга та операційного поля.
32. Накладання операційної білизни.
33. Проведення довенних, дом'язевих, підшкірних ін'єкцій.
34. Провести бесіду із хворим щодо дотримання правил гігієни порожнини рота.
35. Рекомендувати предмети та засоби гігієни порожнини рота з урахуванням соматологічного статусу хворого.
36. Провести навчання хворого стандартному методу чищення зубів.
37. Продемонструвати замішування склоіономерного цементу, внесення його в конструкцію.
38. Продемонструвати змішування цементу подвійного твердіння, внесення його у ортопедичну конструкцію та правильна його полімеризація.
39. Надання долікарської невідкладної допомоги.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Данилевський Н.Ф. Пропедевтика терапевтичної стоматології / Н.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, Л.Ф. Сидельникова, А.Ф. Несин, И.Г. Дикова // М: 2017. - 400 с.
2. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. Том 1. Пропедевтика терапевтичної стоматології (підручник) — А.В. Борисенко, М.Ф. Данилевський, Л.Ф. Сідельникова та ін., 2020. – 456 с.
3. Пропедевтика терапевтичної стоматології: фантомний курс, лекційний матеріал / Л.О. Цвих, О.А. Петришин, В.В. Кононенко, М.В. Гисик. - Львів, 2002. - 159 с.
4. Терапевтична стоматологія / За ред. проф. А.К. Ніколішина.- Вінниця: Нова Книга, 2 0 1 2 - С. 379-427.
5. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія / За ред. Проф. А.В. Борисенка. – Київ: Медицина, 2017. – 664 с.
6. Т. Петрушанко, А. Ніколішин, Н. Іленко, Е. Ніколішина, І. Іваницький. Виробнича практика з терапевтичної стоматології для студентів. – Київ: Центр навч. Літератури, 2018. – 288 с.
7. Алгоритми виконання практичних навичок з хірургічної стоматології: навч.-метод. посіб. для студентів стомат. ф-тів ВНЗ МОЗ України / Я. П. Нагірний [та ін.]. - Тернопіль: ТДМУ: Укрмедкнига, 2017. - 102 с.: іл.
8. Ломницький І.Я. Алгоритми практичних навичок з хірургічної стоматології: навч. посіб. / за ред. Ломницького І.Я. – Львів: ГалДент, 2011- 59 с.

Додаткова:

1. Тимофеев О. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология. В 2-х книгах. Книга 1. Київ: Медицина, 2020 - 992 с.
Р. Самусев, С. Дмитрієнко Основи клінічної морфології зубів 2018 Навчальна книга – Богдан 352 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Офіційний сайт Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького: <http://www.meduniv.lviv.ua/>

Електронні інформаційні ресурси вузівської бібліотеки: Електронний каталог бібліотеки.

Інформаційно-довідникові джерела: енциклопедії, довідники, словники.

Навчальні електронні видання і ресурси: посібники, що містять систематизований матеріал в рамках програми навчальної дисципліни.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. <http://bookmed.by/stomatologiya/propedevtika-stomatologicheskikh-zabolevanij-skorikova-l-a.html>
2. http://dentalss.org.ua/load/kniga_stomatologija/obshhaja_stomatologija/propedevtika_stomatologicheskikh_zabolevanij/6-1-0-422
3. <http://www.library.gov.ua/novi-nadkhodzhennia/stomatolohiia-eds-m-m-rozhok-liber-2/802-stomatolohiia-eds-m-m-rozhok-liber-2>
4. <http://www.booksmed.com/stomatologiya/153-terapevticheskaya-stomatologiya-borovskij.html>
5. http://stom.at.ua/load/ehlektronnye_knigi/terapevticheskaja_stomatologija/5
6. <http://www.stomatkniga.ru/http://fb2.booksgid.com/medicina/76513-k-kapustin-stomatologiya.html>
7. <http://www.mosdental.ru/Pages/Page28.1.html>
8. <http://www.webmedinfo.ru/borovskij-e-v-terapevticheskaya-stomatologiya-uchebnik-dlya-studentov-medicinskix-vuzov.html>

Додаток 1

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Кафедра: Терапевтичної стоматології

Завідувач кафедри: професор В.М. Зубачик

**ЩОДЕННИК
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
«Сестринська практика в стоматологічному кабінеті»**

Прізвище, ім'я, по батькові студента_____

Факультет: **стоматологічний** Курс **II** Група_____

База _____ практики _____

Львів-202____р.

Додаток 2

Студент

(прізвище, ім'я та по-батькові)

проходить виробничу практику з дисципліни «Сестринська практика в стоматологічному кабінеті »

в обсязі обов'язків медичної сестри на базі _____

(назва лікувального закладу)

у

(місто, область)

Терміни практики: з _____ до _____. 202 р.

Керівник виробничої практики від кафедри

(посада,ПП, підпис)

Керівник практики від лікувального закладу _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

Безпосередній керівник практики від лікувального закладу

(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

Студент прибув " _____ " 202 ____ р. вибув
" _____ " 202 ____ р.

Підпис відповідальної особи

М.П.

Зразок щоденника практики

№ п/п	Дата	Зміст виконаної роботи	Підпис викладача
1.	20.07.2017	Обробка виробів медичного призначення: 1. Дезінфекція виробів медичногопризначення; 2. Передстерилізаційне очищення; 3. Стерилізація	
2.			

Додаток 4**ВІДГУК І ОЦІНКА РОБОТИ СТУДЕНТА НА ПРАКТИЦІ**

Від закладу охорони здоров'я

Від університету

ОЦІНКА ЗА ПРАКТИКУ

Сума балів за:		Всього балів	Традиційна оцінка	Дата	Підпис викладача
виконання практичних навичок	Підсумковий контроль				

Керівник практики від кафедри

(підпись)

(прізвище та ініціали)

Перелік вмінь та практичних навичок, які повинен набути студент під час виробничої практики

№ п/п	Назва уміння, практичної навички	Оцінка в балах
1.	Підготовка робочого місця лікаря-стоматолога. Підготовка пацієнта до стоматологічного прийому.	
2.	Дотримання правил техніки безпеки на стоматологічному прийомі.	
3.	Надання невідкладної допомоги хворим із втратою свідомості, анафілактичним шоком. Набряком Квінке, колапсом, підвищеннем артеріального тиску, кровотечею.	
4.	Оформлення медичної документації.	
5.	Підготовка інструментарію для обстеження стоматологічного хворого.	
6.	Підготовка інструментарію для лікування стоматологічного хворого.	
7.	Методи дезінфекції, передстерилізаційної обробки, стерилізації.	
8.	Здійснити обробку індивідуальних стоматологічних наборів	
9.	Заповнити журнал профілактичного огляду, статистичний талон, картку диспансерного спостереження.	
10.	Виконати підшкірні ін'єкції.	
11.	Виконати дом'язеві ін'єкції.	
12.	Виконати довенні ін'єкції.	
13.	Здійснити розведення розчинів для невідкладної допомоги	
14.	Методи профілактики та розповсюдження інфекції та заходи щодо дотримання гігієни тіла хворих та медичного персоналу.	
15.	Медичні маніпуляції: термометрія, дослідження пульсу, вимірювання артеріального тиску.	
16.	Приготування дезінфікуючих розчинів та санітарна обробка приміщень.	
17.	Приготування дезінфікуючих розчинів та підготовка до утилізації використаного одноразового інструментарію та перев'язувального матеріалу.	
18.	Дезінфекція та стерилізація використаного стоматологічного інструментарію.	
19.	Підготовка перев'язувального матеріалу, його укладка для стерилізації.	

20.	Підготовка та застосування антисептичних розчинів.	
21.	Контроль передстерилізаційної підготовки інструментарію.	
22.	Підготовка стерильного столу.	
23.	Обробка рук лікаря та операційного поля.	
24.	Продемонструвати навички санітарно-просвітницької роботи	